

Puheenjohtaja Leena Harkimo, Naisyrittäjyyskeskus

Naisyrittäjiä tarvitaan lisää

Anneli Similä

– Naiset ovat harkitsevia riskinottajia ja kypsyttelevät yleensä pitkään yrittäjäksi ryhtymistään, sanoo Leena Harkimo.

Kansanedustaja Leena Harkimo sai jo lapsuudenkodissaan käsityksen yrittäjän vastuusta ja vapaudesta. Hänen isällään oli Porissa kuljetusyritys, joka työllisti myös perheen äidin. – Yrittäjyys oli perheessämme vahvasti läsnä. Muistan ajat, jolloin isä aina viimeisenä tehtävänänsä iltaisin kävi tarkastamassa, että kaikki autot olivat tulleet talliin ja avaimet olivat siellä missä pitikin. Yrittäjän vastuu painoi 24 h vuorokaudessa. Toisaalta vanhempani olivat yrittäjinä vapaampia muokkaamaan lomiaan meidän lasten lomien mukaan.

– Olin usein isän mukana, kun hän oli ajossa. Siihen aikaan Pori oli vahva teollisuuskaupunki ja ajoimme puutavaraa ja paperia Porin sataman ja tehtaiden välillä. Meillä oli myös paljon ajoa Närpiöön ja Turkuun, Leena Harkimo muistelee. – Kyllä yrittäjäperheessä kasvamisesta on tietyllä tavalla ollut apua jopa tässä työssä. Myös liikennevaliokunnan jäsenenä olen kokenut kuljetusyrittäjien asiat läheisinä.

Yrittäjäaktiivisuus Suomessa laimeaa

Taloudellinen epävarmuus vähensi yrittäjäaktiivisuutta koko

maailmassa, ja Suomessa vielä muita maita enemmän. Tämä käy ilmi maailman arvovaltaisimmasta ja kattavimmasta vuosittaisesta katsauksesta eri kansakuntien yritteliäisyyteen, nimeltään Global Entrepreneurship Monitor (GEM). Suomi sijoittui vuoden 2002 tutkimuksessa kokonaisyrittäjyysaktiivisuudessa 28. sijalle 37 maan joukossa. Toisaalta naisten suhteellinen aktiivisuus suomalaisiin miehiin oli ilahduttava havainto tutkimuksessa.

– Suomessa yrittäjyyden olosuhteet eivät ole kovinkaan kannustavia, Leena Harkimo myöntää.

– On paljon tekijöitä, joita tulisi tarkastella ja kehittää yrittäjyystävällisemmiksi. Erityisesti naisten kohdalla tulisi miettiä rahoituksen järjestämistä pienillä vakuuksilla. Naiset ryhtyvät yrittäjiksi perinteisesti palvelualoilla, joita ei tueta tai rahoiteta yhteiskunnallisesti.

– Naisilla yrittäjyyteen liittyvä vielä lisäksi omia erityisongel-

Leena Harkimo eduskuntatalon kauniissa portaikossa. Hyötyliik-kujaksi tunnustautuvalle Leena Harkimolle päivittäinen portaissa nouseminen antaa mukavan liikunta-annoksen.

miaan, jotka nivoutuvat usein perheen ja yrittäjän arjen yhdistämiseen. Yksi esimerkki tästä on sairaan lapsen hoitaminen. Yrittäjähän voi palkata työntekijänsä lapselle hoitajan neljäksi päiväksi ilman, että siitä syntyy työntekijälle veronalaista etua. Yrittäjällä itsellään tähän ei ole mahdollisuutta. Olen äskettäin tehnyt lakialoitteen, joka antaisi yrittäjälle tämän saman mahdollisuuden.

Naisyrittäjyyskeskus tuli tarpeeseen

Naisyrittäjyyskeskus opastaa yrittäjiksi aikovia ja yrittäjätai-paleensa alkuvaiheessa olevia naisia. Tehtäviin kuuluu myös vahvistaa jo toimintansa aloittaneiden yrittäjien yritystoimintaa ja verkostoitumista. Toiminta alkoi vuonna 1996 projektiluonteisena. Kahden vuoden aikana oli tarkoitus katsoa, onko tällaiselle toiminnalle tarvetta. Toiminta osoittautui erittäin tarpeelliseksi ja nyt on siis meillä kahdeksas toimintavuosi. Toimintaa rahoittavat ja yhteistyökumppaneina toimivat Euroopan sosiaalirahasto, kauppa- ja teollisuusministeriö, opetusministeriö sekä yksityiset yritykset, pankit, vakuutusyhtiöt, liike-elämän järjestöt ja yhteisöt sekä oppilaitokset.

Leena Harkimo on ollut mukana keskuksen toiminnassa vuodesta 2000, puheenjohtajana hän on toiminut nyt vuoden verran. - Koen tämän erittäin tärkeänä ruohonjuuritason työnä, jossa tulokset näkyvät ja palautetta tulee välittömästi.

Naisyrittäjyyskeskus ry

Kaisaniemenkatu 1 Ba, 4 krs.
00100 Helsinki
puh. (09) 5422 4400
fax (09) 5422 4455

Toimitusjohtaja Ritva Nyberg
ritva.nyberg@nyek.inet.fi
Sihteeri Teija Sormanen
teija.sormanen@nyek.inet.fi
Projektiassistentti
Sanna Lipasti
sanna.lipasti@nyek.inet.fi
www.naisyrittajyyskeskus.fi

Leena Harkimo on saanut ensimmäisen kosketuksen yrittäjyyteen lapsuudenkodissaan. Perheellä oli kuljetusliike Porissa aina 80-luvun puoleenväliin saakka.

Naisyrittäjyyskeskuksen resurssit ovat pienet - toimistossa työskentelee tällä hetkellä noin 2,5 henkilöä - mutta vuositaittain pystytään kuitenkin hoitamaan noin 3 000 erilaista toimenpidettä vaativaa yhteydenottoa. Lisäksi esimerkiksi viime vuonna yrittäjäneuvontaa annettiin ja erilaisiin tietoi-kuihin osallistui noin 400 naista. Yrittäjän aloituspaketteja keskukselta tilattiin viime vuonna 267 kappaletta. Paketin tilanneista 189 otti uudelleen yhteyttä lisäneuvontaa varten.

- Volyymit eivät ole suuria, mutta siinä se juu oikeastaan onkin. Tietoiskut esimerkiksi ovat noin 12 hengen täsmäinfotilaisuuksia, joihin on helppo tulla ja tehdä tyhmiltä tuntuvia kysymyksiä. Jos ryhmä paisuu liian isoksi, monet vetäytyvät eivätkä uskalla osallistua keskusteluun. Pienissä ryhmissä toiminta on hyvin vuorovaikutteista.

- Kun yrittäjyyttä suunnittelevat naiset ottavat yhteyttä Naisyrittäjyyskeskukseen, heitä pyydetään hahmottamaan valmiiksi paperille liikeidea, budjettia ja asiakaspiiriä. Pitää olla siis kättä pitempää jo heti alkuvaiheessa. Yhdessä Naisyrittäjyyskeskuksen

kanssa sitten kartoitetaan tilanne ja käydään läpi mahdollisuuksia yrittäjänä. Tämä on maksutonta neuvontaa. Myöhemmässä vaiheessa kuvaan tulevista infotilaisuuksista osa on maksullisia ja osa maksuttomia. Nämä tilaisuudet voivat liittyä rahoitukseen, vakuutuksiin, markkinointiin, asiakkaiden kohtaamiseen ja niin edelleen.

- Naisyrittäjyyskeskuksessa myös vaalitaan naisyrittäjien onnistumista, eli sitä, että "vihreää valoa" yritykselleen saaneet naiset ovat tyytyväisiä työhönsä ja toimivat mahdollisimman pitkään yrittäjinä. Tämän vuoksi ollaan rehellisiä myös silloin, kun edellytyksiä yrittäjyyteen ei tunnu olevan olemassa, Leena Harkimo kertoo.

Myös henkinen tuki tärkeää

Leena Harkimo toteaa, että naiset kypsyttävät yrittäjyysajasta pitkäänkin ja odottavat sopivaa ajankohtaa sen toteuttamiselle. - Se sopiva ajankohta koittaa yleensä silloin, kun lapset ovat jo kasvaneet ja omaa työkokemusta on jo takana. Kun naiset sitten perustavat yrityksen, haluavat he edelleen koulututtaa itseään jatkuvasti ja

oppia uutta. Pitkäjänteisyys, harkitsevuus ja empaattisuus ovat ehkäpä naiselle tyypillisiä ominaisuuksia myös yrittäjänä. Jos on kovin pikkutarkka ja helpposti stressaantuva, ei ehkä ole parasta yrittäjäänä. Innovaatiivisuus ja kokonaisnäkemys asioista on tärkeää.

- Toisaalta, yrittäjyydellä ei sinänsä ole sukupuolta, mutta yrittäjällä on. Jokaisella yrittäjällä on se oma asioiden tekemisen mallinsa.

Paitsi konkreettisia neuvoja, naisyrittäjät kaipaavat myös henkistä tukea. - Perheen tuki on tärkeää. Yrittäjänä ei jaksaa, jos kokee vähättelyä esimerkiksi perheen taholta. Tätä kyllä tapahtuu valitettavan usein, Leena Harkimo toteaa.

Etenkin aloittelevalla yrittäjälle tuki ja yhteistyö toisten yrittäjien kanssa on tärkeää. Tätä tarkoitusta varten Naisyrittäjyyskeskus on kehittänyt kummi- eli mentortoimintaa. Mentoreiksi etsitään kokeneita yrittäjiä, jotka haluavat lähteä tukemaan uusia yrityksen perustaneita, aktoreita. Vuositaitain järjestetään noin kaksi mentorointiprojektia, joihin kuhunkin valitaan enintään 15 sopivaa paria.

- Parit testataan psykologisesti, jotta varmistuttaisiin parin sopivuudesta toisilleen. Tämä noin vuoden mittainen projekti hyödyttää molempia osapuolia. Mentoritkin saavat siitä uusia ideoita, kun ovat olleet jo pitkään yritysmaailmassa. Tätä kautta myös voidaan solmia tärkeitä suhteita, verkostoitua.

Mentorointi-malli on myös laajentunut Helsingin ulkopuolelle, mm. Poriin ja Jyväskylään. Mentor-projektia on toteutettu myös Suomen ja Viron kesken. Naisyrittäjyyskeskuksen mentorointi-projekti sai noin vuosi sitten EU:ssa best practices - palkinnon. Leena Harkimon mukaan Naisyrittäjyyskeskuksen mentorointi-malliin on ollut myös laajaa kansainvälistä kiinnostusta. Yhteydenottoja ja vierailuja on ollut etenkin Baltian maista, jotka nyt ovat liittymässä EU:iin. □